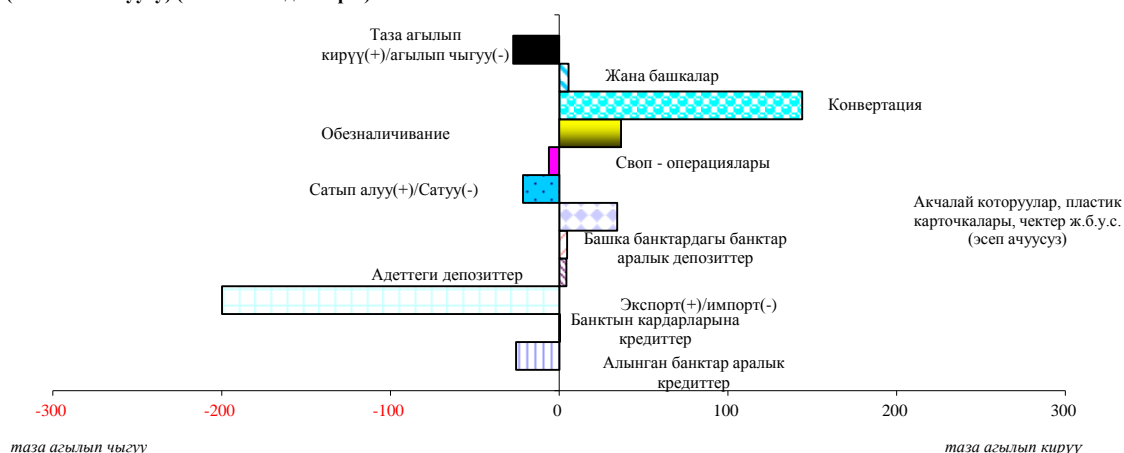

Валюта рыногу (2015-жылдын май айы)

1-график. Накталай эмес АКШ долларыны коммерциялык банктарына таза агылып кирүүсү (агылып чыгуусу) (млн. АКШ доллары)

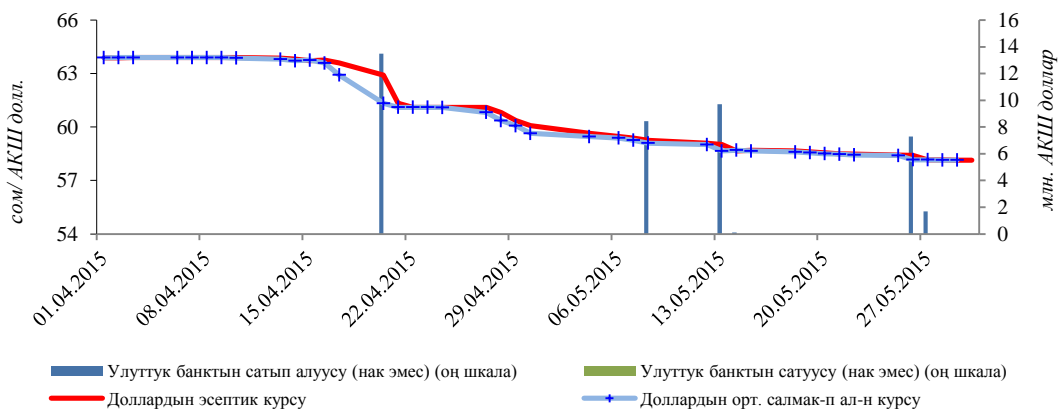

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде өткөн айга салыштырмалуу америка валютасынын алмашуу курсунун бир доллар үчүн 60,0705-58,1472 сомго чейин төмөндөшү байкалган, бул тышкы булактар тарабынан басымдын бир аз төмөндөшүнө байланыштуу болгон. Кыргыз Республикасынын ички рыногунда чет өлкө валютасынын алмашуу курсунун динамикасы бир жагынан америка экономикасынын калыбына келүүсүн жана АКШнын Федералдык резерв системасы тарабынан жүргүзгөн саясатын эске алуу менен дүйнө жүзүндө АКШ долларынын позициясынын чыңдалышы; экинчи жагынан региондо геосаясаттын курч алышынан улам, орус валютасынын волатилдүүлүгүнүн өсүшү фундаменталдык факторлордун таасири менен шартталган. Рыноктун ири катышуучулары тарабынан валютага карата сунуштун артышы негизинен, банктардын конвертациялык операцияларынан улам, алынган доллар эсебинен жүзөгө ашырылган.

Кароого алынып жаткан мезгил ичинде чет өлкө валютасын сатып алуу-сатуу боюнча операциялардын жалпы көлөмү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 36,9 млрд сом өлчөмүндө түптөлүү менен 7,0 пайызга төмөндөгөн. Буга коммерциялык банктардын нак операциялар сегментинде иш жигердүүлүгүнүн 7,6 пайызга, 18,6 млрд сомго чейин төмөндөшү себеп болгон. Мындан тышкары, алмашуу бюролорунун нак операциялар көлөмү 11,0 млрд сомго чейин төмөндөгөн, бул өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө караганда 5,0 пайызга төмөн болгон, ал эми коммерциялык банктардын нак эмес операциялар көлөмү – 7,3 млрд сомго чейин (-8,3 пайыз) азайган.

Банктар аралык валюта тооруктарынын чогуу алгандагы жүгүртүүсү өткөн айдын тиешелүү көрсөткүчүнө салыштырганда 47,0 пайызга, 118,2 млн АКШ долларына чейин жогорулаган. Кароого алынып жаткан мезгил ичинде Улуттук банк чет өлкө валютасын 27,3 млн АКШ доллар суммасында сатып алуу боюнча валюталык интервенцияларды жүргүзгөн.

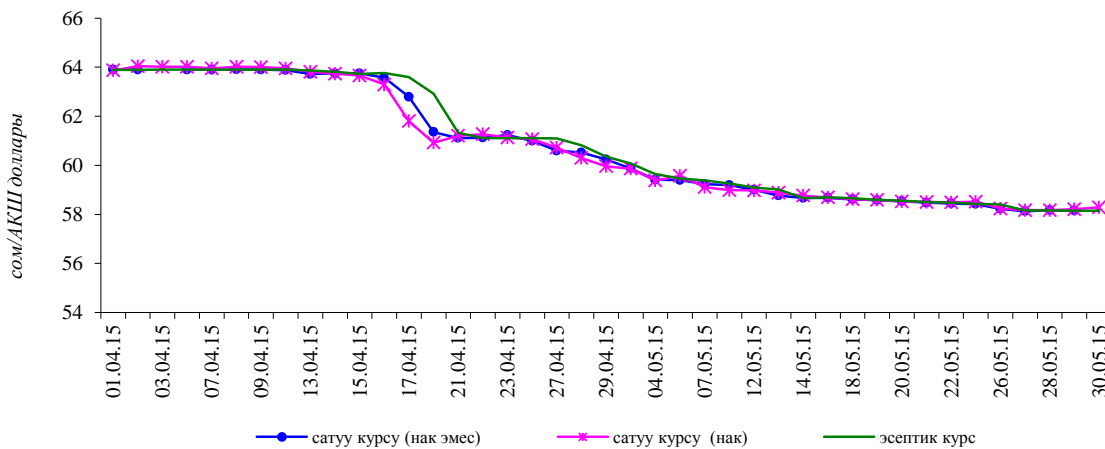
2-график. АКШ доллар курсунун динамикасы

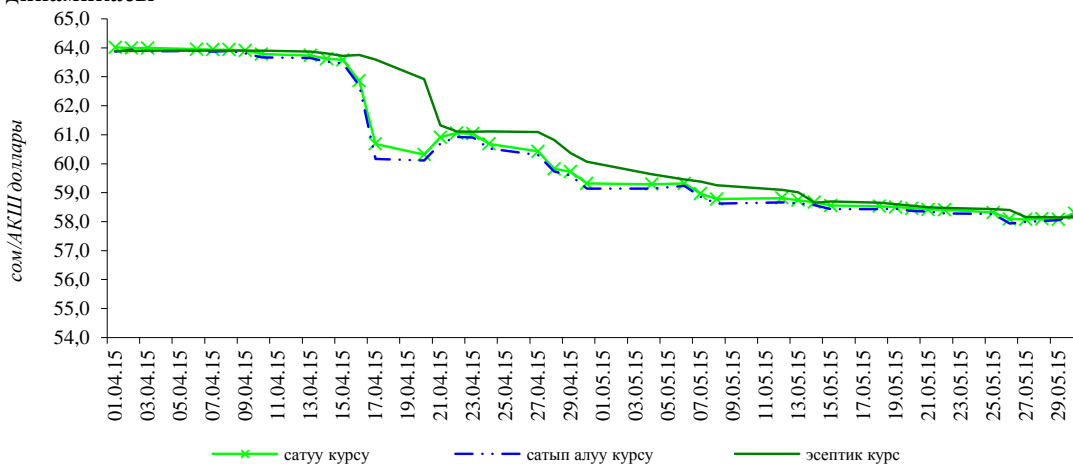
Улуттук банк кароого алынып жаткан мезгил ичинде коммерциялык банктар менен СВОП-операцияларын жүргүзгөн эмес.

Валюталардын негизги түрлөрү боюнча бөлүштүргөндө операциялар көлөмүнүн ар багыттагы кыймылы байкалган. Жүргүзүлгөн операциялардын жалпы көлөмүндө валюталардын үлүштүк катышы төмөнкүдөй бөлүштүрүлгөн: долларда операциялардын салыштырма салмагы 2,2 пайыздык пунктка, 62,8 пайызга чейин; орус рубли – 5,4 п.п., 28,7 пайызга чейин жогорулаган. Евродо операциялар үлүшү ай ичинде 6,1 пайыздык пунктка, 2,2 пайызга чейин, казак теңгесинде – 1,6 п.п., 6,3 пайызга чейин төмөндөгөн.

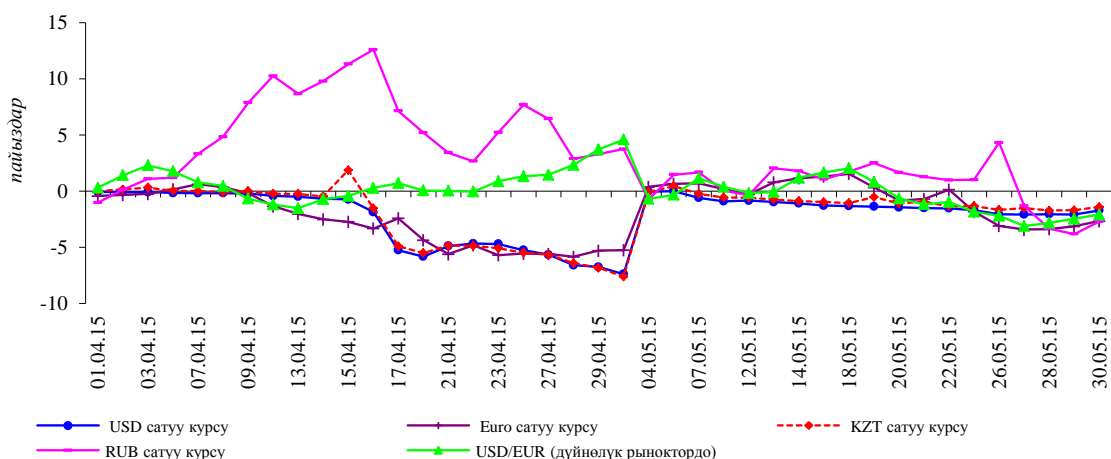
3-график. Коммерциялык банктарда нак жана нак эмес АКШ долларынын курсунун динамикасы

4-график. Алмашуу бюролорунда АКШ долларынын курсунун динамикасы

5-график. Алмашуу бюролорунда негизги валюталардын курстарынын жана дүйнөлүк рынокто АКШ долларынын курсунун өзгөрүү арымынын динамикасы

1-таблица. Операциялардын түрлөрү боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	Комм. банктардын накталай эмес операциялары		Комм. банктардын накталай операциялары		Алмаштыруу бюролордун накталай операциялары		
		Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	Операциялардын көлөмү	Үлүш (%)	
2014	05	47 882,3	6 522,9	13,6	23 511,3	49,1	17 848,1	37,3
	06	53 731,2	8 922,2	16,6	26 024,8	48,4	18 784,2	35,0
	07	52 421,0	10 187,8	19,4	26 195,6	50,0	16 037,6	30,6
	08	62 126,6	11 917,4	19,2	27 774,5	44,7	22 434,7	36,1
	09	57 719,9	8 348,9	14,5	27 483,5	47,6	21 887,5	37,9
	10	73 683,0	11 026,1	15,0	31 622,3	42,9	31 034,6	42,1
	11	48 907,3	8 735,4	17,9	22 393,5	45,8	17 778,5	36,4
	12	50 304,0	16 479,8	32,8	21 729,5	43,2	12 094,7	24,0
2015	01	22 246,6	4 889,3	22,0	11 257,6	50,6	6 099,8	27,4
	02	36 137,0	11 550,7	32,0	15 130,3	41,9	9 456,0	26,2
	03	39 131,7	9 733,8	24,9	18 263,6	46,7	11 134,3	28,5
	04	39 693,9	7 998,4	20,2	20 092,9	50,6	11 602,6	29,2
	05	36 923,8	7 334,7	19,9	18 561,5	50,3	11 027,7	29,9

2-таблица. Валюталар боюнча чет өлкө валютасын сатып алуу жана сатуу көлөмү (сомдук эквивалентте)

млн. сом

Мезгил аралыгы	Жалпы операциялардын көлөмү	АКШ доллары		Евро		Орус рубли		Казак теңгеси		Жана башкалар		
		көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	көлөм	үлүш	
2014	05	47 882,3	28 093,5	58,7	803,8	1,7	16 273,7	34,0	2 705,4	5,7	6,0	0,0
	06	53 731,2	31 970,2	59,5	856,9	1,6	17 628,7	32,8	3 264,5	6,1	10,9	0,0
	07	52 421,0	32 505,9	62,0	1 011,8	1,9	14 429,8	27,5	4 464,2	8,5	9,3	0,0
	08	62 126,6	38 361,8	61,8	1 095,9	1,8	16 294,3	26,2	6 367,5	10,3	7,2	0,0
	09	57 719,9	34 632,9	60,0	1 329,3	2,3	18 002,5	31,2	3 748,2	6,5	7,1	0,0
	10	73 683,0	45 153,6	61,3	1 178,8	1,6	22 223,8	30,2	5 121,8	7,0	4,9	0,0
	11	48 907,3	31 254,1	63,9	1 065,1	2,2	12 774,7	26,1	3 805,6	7,8	7,9	0,0
	12	50 304,0	35 732,3	71,0	2 086,2	4,2	7 606,4	15,1	4 869,5	9,7	9,6	0,0
2015	01	22 246,6	15 365,7	69,1	629,3	2,8	4 697,4	21,1	1 546,6	7,0	7,6	0,0
	02	36 137,0	25 492,6	70,5	1 292,0	3,6	6 760,8	18,7	2 582,1	7,2	9,5	0,0
	03	39 131,7	25 419,2	65,0	1 946,7	5,0	9 350,8	23,9	2 408,0	6,2	6,9	0,0
	04	39 693,9	24 057,8	60,6	3 274,5	8,3	9 217,3	23,2	3 131,5	7,9	12,8	0,0
	05	36 923,8	23 192,5	62,8	804,1	2,2	10 582,7	28,7	2 338,8	6,3	5,8	0,0

3-таблица. Четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Айдын акырына карата эсептик курс				Бир ай ичинде эсептик курстун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
2014	05	52,2705	71,1872	1,5086	0,2849	-3,1%	-4,9%	-0,2%	-3,9%
	06	52,0649	70,9098	1,5481	0,2837	-0,4%	-0,4%	2,6%	-0,4%
	07	51,7518	69,3526	1,4485	0,2820	-0,6%	-2,2%	-6,4%	-0,6%
	08	52,9561	69,8517	1,4339	0,2910	2,3%	0,7%	-1,0%	3,2%
	09	54,5202	69,1125	1,3842	0,2997	3,0%	-1,1%	-3,5%	3,0%
	10	57,3484	72,1127	1,3216	0,3171	5,2%	4,3%	-4,5%	5,8%
	11	57,5957	71,6433	1,1677	0,3184	0,4%	-0,7%	-11,6%	0,4%
	12	58,8865	71,6943	1,0467	0,3229	2,2%	0,1%	-10,4%	1,4%
2015	01	59,8100	67,8395	0,8677	0,3243	1,6%	-5,4%	-17,1%	0,4%
	02	61,2914	68,7414	1,0003	0,3312	2,5%	1,3%	15,3%	2,1%
	03	63,8736	69,3731	1,0925	0,3441	4,2%	0,9%	9,2%	3,9%
	04	60,0705	66,1196	1,1618	0,3233	-6,0%	-4,7%	6,3%	-6,0%
	05	58,1472	63,7119	1,0977	0,3127	-3,2%	-3,6%	-5,5%	-3,3%

4-таблица. Алмашуу бирлорунда четөлкө валюталарынын сомго карата курсу боюнча маалыматтар

Мезгил аралыгы		Бир ай ичиндеги орточо маржа				Валюталарды сатуу курсунун орточо чыленнишкен четтөөсү				Бир ай ичинде валюталарды сатуу курсунун четтөөсү			
		АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси	АКШ доллары	Евро	Орус рубли	Казак теңгеси
2014	05	0,1%	0,6%	0,2%	0,4%	0,2%	0,3%	0,4%	0,3%	-3,2%	-4,9%	-0,2%	-4,3%
	06	0,1%	0,5%	0,1%	0,4%	0,2%	0,2%	0,3%	0,3%	-0,2%	-0,3%	2,6%	0,0%
	07	0,1%	0,5%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,4%	0,1%	-0,6%	-2,6%	-5,4%	-0,5%
	08	0,1%	0,5%	0,2%	0,2%	0,1%	0,1%	0,3%	0,2%	2,4%	0,8%	-1,5%	2,5%
	09	0,1%	0,4%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,4%	0,3%	2,7%	-0,5%	-3,8%	3,3%
	10	0,1%	0,5%	0,1%	0,3%	0,2%	0,2%	0,4%	0,4%	5,9%	4,4%	-1,4%	6,4%
	11	0,1%	0,6%	0,2%	0,3%	0,1%	0,2%	0,8%	0,2%	0,1%	-1,2%	-13,4%	0,1%
	12	0,2%	0,5%	1,5%	0,3%	0,1%	0,2%	1,5%	0,3%	2,8%	-0,8%	-13,8%	0,8%
2015	01	0,2%	0,8%	1,2%	0,2%	0,1%	0,4%	0,6%	0,2%	2,0%	-4,0%	-12,8%	1,8%
	02	0,2%	0,5%	0,5%	0,3%	0,1%	0,2%	0,9%	0,1%	1,5%	0,6%	13,2%	1,4%
	03	0,2%	0,6%	0,7%	0,4%	0,2%	0,4%	0,7%	0,2%	4,4%	0,5%	10,9%	4,2%
	04	0,2%	0,8%	0,5%	0,4%	0,1%	0,4%	1,3%	0,3%	-7,4%	-5,3%	3,7%	-7,6%
	05	0,2%	0,6%	0,6%	0,3%	0,1%	0,4%	0,7%	0,2%	-1,7%	-2,7%	-2,7%	-1,4%